

Ngày soạn: 03/3/2020

Tuần 31

Tiết 113:

KIỂM TRA VĂN

Tiết 114:

LỰA CHỌN TRẬT TỰ TỪ TRONG CÂU

I. MỤC ĐÍCH YÊU CẦU:

_Nắm được mối quan hệ giữa việc thay đổi trật tự trong câu với ý nghĩa của câu.

_Vận dụng kĩ năng thay đổi trật tự để tăng hiệu quả giao tiếp .

II. CHUẨN BỊ:

- GV: SGK, GA, bảng phụ ghi các cách sắp xếp trật tự từ trong VD. Phương pháp: phát vấn, gợi mở.
- HS: SGK, bài soạn.

III. TIẾN TRÌNH GIẢNG DẠY:

1. Ổn định lớp.

2. Kiểm tra bài cũ:

-Lượt lời là gì?

-Cần trách điều gì khi tham gia hội thoại?

- ##### **3. Bài mới:**
- Ngôn ngữ tiếng Việt ta vốn giàu và đẹp. Mỗi câu nói (viết) ra bao gồm nhiều từ ngữ. Việc sắp xếp trật tự từ như thế nào để có thể diễn đạt được như ý muốn. Hôm nay chúng ta sẽ tìm hiểu cách chọn trật tự từ trong câu.

I. Nhận xét chung

Ví dụ: SGK/tr110+111

-Gõ đầu roi xuống đất, cai lệ thét bằng giọng khàn khàn của người hút nhiều xai cũ

->Nhấn mạnh thái độ hung hãn của cai lệ , tạo sự liên kết câu.

+Cai lệ gõ đầu roi xuống đất, thét bằng giọng khàn khàn của người hút nhiều xai cũ →Nhấn mạnh vị thế của cai lệ trong xã hội, liên kết câu.

+ Gõ đầu roi xuống đất, bằng giọng khàn khàn của người hút nhiều xai cũ, cai lệ thét. →Nhấn mạnh thái độ hung hãn của cai lệ.

+Gõ đầu roi xuống đất, bằng giọng khàn khàn của người hút nhiều xai cũ, cai lệ hét. → tạo sự liên kết câu

→ Có thể có nhiều cách sắp xếp trật tự từ.

→ Mỗi cách có hiệu quả diễn đạt riêng.

=> Cần lựa chọn trật tự từ thích hợp với yêu cầu giao tiếp.

Ghi nhớ 1:sgk/tr111

II- Một số tác dụng của việc sắp xếp trật tự từ:

Ví dụ: SGK/tr111+112

1a/... giật phắt..... đến chỗ anh Dậu

...xám mặt, vùi vàng... lấy tay hấn

→ Thứ tự trước sau của hành động.

b//...cai lệ và người nhà lí trưởng

→ Thứ tự cao thấp, thứ tự xuất hiện của nhân vật.

...những roi song, tay thước và dây thừng.

→ Tương ứng với trật tự của cụm từ phía trước.

2a/....giữ làng, giữ nước, giữ mái nhà tranh, giữ đồng lúa chín...

→ đảm bảo sự hài hoà về ngữ âm của lời nói .

Ghi nhớ 2: SGK/tr112

II – Luyện tập :

Giải thích lý do sắp xếp trật tự từ trong những bộ phận câu và câu in đậm:

a/Kể tên các vị anh hùng dân tộc theo thứ tự xuất hiện của các vị ấy trong lịch sử.

b/-Đảo vị trí VN lên đầu nhấn mạnh vẻ đẹp của Tổ quốc mới được giải phóng.

-Đưa lên phía trước để bắt vần lưng với từ “Sông Lô” gợi ra một không gian mênh mang sông nước đồng thời bắt vần chân với từ “ngạt – hát” để tạo ra sự điều hoà về ngữ âm cho khổ thơ.

d/Lặp lại cụm từ: mật thám“, “đội con gái” tạo sự liên kết với câu đứng trước đó.

4. Củng cố;

-Cho vài ví dụ về trường hợp sắp xếp trật tự từ?

5. Dặn dò: -Học bài, chuẩn bị trả bài TLV số 6: xem lại đề và cách làm

Tiết 116:

TÌM HIỂU CÁC YẾU TỐ TỰ SỰ VÀ MIÊU TẢ TRONG VĂN NGHỊ LUẬN

I. MỤC ĐÍCH YÊU CẦU:

Giúp HS:

-Thấy được tự sự và miêu tả thường là những yếu tố rất cần thiết trong một bài văn nghị luận, vì chúng có khả năng giúp người nghe (người đọc) nhận thức được nội dung nghị luận một cách dễ dàng, sáng tỏ hơn.

-Nắm được những yêu cầu cần thiết của việc đưa các yếu tố tự sự và miêu tả vào bài văn nghị luận, để sự nghị luận có thể đạt hiệu quả thuyết phục cao.

II. CHUẨN BỊ:

- GV: SGK, GA.

Các phương pháp dạy học tích cực: PP nghiên cứu, PP diễn giảng, PP thuyết trình, PP đàm thoại vấn đáp, PP nêu vấn đề, giải quyết vấn đề, PP thảo luận nhóm...

- Phát huy tính chủ động sáng tạo của HS

- HS: SGK, bài soạn.

III. TIẾN TRÌNH GIẢNG DẠY:

1. Ổn định lớp

2. Kiểm tra bài cũ: -Trong văn nghị luận ta có thể kết hợp yếu tố nào? Tác dụng của yếu tố đó?

3. Bài mới: Trong văn nghị luận ngoài yếu tố biểu cảm chúng ta còn có thể đưa thêm yếu tố tự sự và miêu tả vào. Hai yếu tố này có tác dụng riêng của nó. Vậy tác dụng đó là gì? Chúng ta sẽ cùng nhau tìm hiểu

I. Yếu tố tự sự và yếu tố miêu tả trong văn nghị luận .

1. Tìm hiểu đoạn văn a,b.(SGK)

a. Các thủ đoạn, mảnh khõe bất lnh của chính quyền thực dân → yếu tố tự sự .

b. Hình ảnh những người Việt Nam bị xích tay ,bị nhốtlưỡi lê ,tuốt trần → yếu tố miêu tả.

⇒ Tác dụng :Tăng sức thuyết phục.

2. Tìm hiểu đoạn văn “Các dân tộc Việt cổ”

- Tự sự: Chàng Trăng: sự ra đời, lớn lên, làng
Nàng Han: lập công, di tích .
- Miêu tả : Thổ trắng sáng bạc .
Cờ lệnhvoi ,ngựa .

→ **Ghi nhớ**

(SGK trang 120)

II . Luyện tập

yếu tố tự sự, miêu tả phù hợp, làm rõ luận điểm.

Bài tập 1:

-HS tự chỉ ra các yếu tố tự sự và miêu tả.

-Yếu tố tự sự: giúp người đọc hình dung rõ hơn hoàn cảnh sáng tác của bài thơ và tâm trạng của nhà thơ

-Yếu tố miêu tả làm cho người đọc như trông thấy trước mắt cảnh đẹp đêm trăng và cảm xúc của người tù-thi sĩ, để nhận rõ hơn chiều sâu của một tâm tư ; ở đó bên trong sự im lặng, có chứa đựng biết bao nhiêu tình cảm dạt dào trước trăng, trước đêm, trước cái lành cái đẹp.

Bài tập 2:

-Có thể dùng yếu tố miêu tả để gợi lại vẻ đẹp của sen.

-Có thể dùng yếu tố tự sự ki cần kể lại những kỉ niệm về bài ca dao đó.

4. **Củng cố** : Đọc lại ghi nhớ _ đọc thêm

5. **Dặn dò** : Soạn Ông Giuốc- Đanh mặc lễ phục.